

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe umane și social- politice
Domeniul de studii	Asistență socială
Ciclul de studii	Licență, zi
Programul de studii/calificarea	Asistență socială

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Asistența socială a familiei				
Titularul activităților de curs	Lector dr. Iacobescu Maria Rodica				
Titularul activităților de seminar	Lector dr. Cormoș Cristina				
Anul de studiu	II	Semestrul	III	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categoriza formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categoriza de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

1. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	25
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	22
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	22
II d) Tutoriat	-
III Examinări	3
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	69
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	128
Numărul de credite	5

3. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

4. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sala dotată cu aparatura necesară (videoprojector, tablă magnetică)	
Desfășurare aplicații	Seminar	•
	Laborator	•
	Proiect	•

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea, pe baza cunoștințelor însușite, a abilității de a identifica familiile vulnerabile social și copiii aflați în dificultate în interiorul familiei. - Analiza și evaluarea fiecărui caz social și stabilirea, potrivit legii, a tipului de intervenție și a măsurilor de protecție socială. - Consilierea socială a victimelor violenței familiei, a mamelor din familiile monoparentale defavorizate, în vederea depășirii situațiilor cu care se confruntă și, eventual, orientarea către serviciile sociale de care pot beneficia, conform legislației în vigoare. - Consilierea mamelor adolescente în vederea reintegrării în familie și reinsertiei în societate. - Întocmirea anchetei sociale în caz de divorț cu copii minori; consilierea foștilor parteneri și a copiilor afectați de divorțul părinților.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice explicite, specifice specialistului în asistența socială a familiei. - Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din acest domeniu. - Cultivarea unor atitudini de înțelegere, acceptare și ajutorare a familiilor cu probleme. - Formularea unor idealuri bazate pe libertate, moralitate, egalitate de șanse. - Dezvoltarea abilității de a colabora cu specialiștii din alte domenii în vederea rezolvării problemelor familiilor aflate în criză.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Înțelegerea și însușirea de către studenți a conceptelor, definițiilor, teoriilor, clasificărilor specifice acestei discipline de învățământ, dar și cunoașterea și aplicarea măsurilor de protecție necesare familiilor aflate în dificultate.
	<ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea relației dintre societate, familie și copil; - dezvoltarea capacității de a distinge între familiile funcționale și cele nefuncționale; - capacitatea de a sesiza și caracteriza dificultățile și crizele familiale, pomind de la cunoașterea cauzelor acestora și a factorilor de risc; - recunoașterea și caracterizarea tipurilor de violență familială.

7. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
I. Noțiuni generale despre familie. I.1. Familia- grup social specific I.2. Perspective și teorii sociologice asupra familiei I.3. Structura familiei - tipologii familiale; structura de autoritate I.4. Statusuri și roluri în familie - definiții și caracterizare; stereotipuri de gen I.5. Funcțiile familiei I.6. Familia tradițională, familia modernă, familia postmodernă. I.7. Profilul familiei românești	4	Prelegerea interactivă, conversația euristică, problematizarea, resurse: laptop + videoprojector	
II. Căsătoria. Dinamica vieții de familie II. 1 Căsătoria - definiții și caracteristici II. 2 Reguli de constituire a cuplurilor maritale II. 3 Formele căsătoriei II. 4 Mecanisme psiho-sociale în alegerea partenerului conjugal II. 5 Putere și negociere în luarea deciziilor în familie II. 6 Organizarea bugetului familial II. 7 Planificarea familială ca decizie de cuplu II. 8 Comunicarea în familie II. 9 Distribuția sarcinilor domestice II. 10 Climatul familial	4	Prelegerea interactivă, discuția tematică, problematizarea, resurse: laptop + videoprojector	
III. Familia - cadru de satisfacere a nevoilor copilului III.1. Nevoi de bază ale copilului	2	Prelegerea interactivă,	

III.2. Principiile grijii pentru copil III.3. Abilități parentale III.4. Stiluri parentale III.5. Disciplina familială		conversația euristică, problematizarea, resurse: laptop + videoprojector	
IV. Dificultăți și crize familiale IV.1. Factori care generează satisfacția în viața de familie IV.2. Indicatori obiectivi și subiectivi ai insatisfacției în familie IV.3. Factori generatori de insatisfacție IV.4. Criza familială - definiții, faze IV.5. Vârsta și maturitatea părinților IV.6. Dificultăți materiale IV.7. Problemele de sănătate; bolile cronice	2	Prelegerea interactivă, discuția tematică, problematizarea, resurse: laptop + videoprojector	
V. Destrămarea familiei prin divorț V.1. Divorț și divorțialitate V.2. Cauzele divorțialității V.3. Etapele disoluției căsătoriei V.4. Consecințe ale divorțului asupra foștilor parteneri V.5. Consecințele divorțului asupra copiilor V.6. Evoluția divorțialității în România V.7. Asistența socială în caz de divorț	4	Prelegerea interactivă, discuția tematică, problematizarea, resurse: laptop + videoprojector	
VI. Familia monoparentală VI.1. Delimitări conceptuale VI.2. Surse ale monoparentalității. Tipologia familiei monoparentale VI.3. Monoparentalitatea maternă VI.4. Monoparentalitatea paternă VI.5. Familiile monoparentale de adolescenți VI.6. Servicii sociale	4	Prelegerea interactivă, discuția tematică, problematizarea, resurse: laptop + videoprojector	
VII. Disfuncționalități specifice familiilor reconstituite VII.1. Diferențe între familia nucleară și cea reconstituită VII.2. Dificultăți specifice. Relația părinți vitregi- copii vitregi VII.3. Avantajele reconstituirii familiale VII.4. Intervenția în situațiile de maltratare a copiilor vitregi	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică problematizarea, resurse: laptop + videoprojector	
VIII. Violența în familie VII.1. Teorii asupra violenței în familie VII.2. Forme ale violenței în familie - Abuzul asupra copiilor - Violența asupra femeilor - Violența asupra bărbaților - Violența asupra bătrânilor VII.3. Specificul intervenției în cazurile de violență familială	2	Prelegerea interactivă, conversația euristică problematizarea, resurse: laptop + videoprojector	
Bibliografie			

1. Berge, Andre, *Defectele părinților*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1967
2. Biolley, Jacques, *Copilul și divorțul. Cum ne protejăm copiii de efectele divorțului*, Editura
3. Bonchiș, Elena, *Familia și rolul ei în educarea copilului*, Editura Polirom, Iași, 2011
4. Constantin, Mădălina, *Maltratarea copilului. Între cunoaștere și intervenție*, Editura Lumen, 2008
5. Iluț, Petru, *Dragoste, familie și fericire. Spre o sociologie a seninătății*, Editura Polirom, Iași, 2015
6. Iluț, Petru, *Familia. Cunoaștere și asistență*, Ed. Argonaut, Cluj Napoca, 1995
7. Iluț, Petru, *Sociopsihologia și antropologia familiei*, Editura Polirom, Iași, 2005
8. Ionescu, S.(coord.), *Copilul maltrat. Evaluare, prevenire și intervenție*, Editura Fundația Internațională pentru Copil și Familie, București, 2001
9. Iovu, Mihai- Bogdan, *Conceptualizarea abuzului și neglijării copilului în familie*, Editura Lumen, Iași, 2008
10. Irimescu, Gabriela, *Asistența socială a familiei și a copilului*, Ed. Universității A.I. Cuza, Iași, 2004
11. Irimescu, Gabriela, *Violența în familie și metodologia intervenției în Neamțu*, George; Stan, Dumitru coord., *Asistența socială. Studii și aplicații*, Editura Polirom, 2005
12. Iovu, Mihai- Bogdan, *Conceptualizarea abuzului și neglijării copilului în familie*, Editura Lumen, Iași, 2008
13. Mitrofan, Iolanda, Mitrofan, Nicolae, *Elemente de psihologia cuplului*, Casa de Editură
14. Mitrofan, Iolanda; Ciupercă, Cristian, *Psihologia vieții de cuplu*, București: Ed. Sper, 2002
15. Muntean, Ana; Munteanu, Anca, *Violență, traumă, reziliență*, Editura Polirom, 2011
16. Parkinson, Lisa, *Separarea, divorțul și familia*, Editura Alternative, București, 1993
17. Popescu. Raluca, *Introducere în sociologia familiei*, Editura Polirom. Iași, 2009
18. Rufo, Marcel, Schilte, Christine, *Frați și surori sau iubire și rivalitate. Explicațiile unui pedopsihiatru*, București: Ed. Philobia, 2015
19. Scutaru, Anca, *Familia monoparentală*, Editura Lumen, Iași, 2006
20. Segalen, Martine, *Sociologia familiei*, Editura Polirom, 2011
21. Shepard, Melanie F.; Pence, Ellen L., *Coordonarea reacțiilor comunitare față de violența domestică*, Editura Tehnica-Info, Chișinău, 2003
22. Stănciulescu, Elisabeta, *Sociologia educației familiale*, Ed. Polirom. Iași, Vol.I.,
23. Turluc, Maria Nicoleta; Huțuleac, Adina Karner; Dănilă, Oana, *Violența în familie. Teorii, particularități și intervenții specifice*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009

Bibliografie minimală

1. Rodica Maria Iacobescu, *Asistența socială a familiei și copilului* (suport de curs);
2. Biolley, Jacques, *Copilul și divorțul. Cum ne protejăm copiii de efectele divorțului*, Editura
3. Bonchiș, Elena, *Familia și rolul ei în educarea copilului*, Editura Polirom, Iași, 2011
4. Iluț, Petru, *Sociopsihologia și antropologia familiei*, Editura Polirom, Iași, 2005
5. Iovu, Mihai- Bogdan, *Conceptualizarea abuzului și neglijării copilului în familie*, Editura Lumen, Iași, 2008
Philobia, București, 2014
6. Scutaru, Anca, *Familia monoparentală*, Editura Lumen, Iași, 2006

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Familia- definiție, funcții, tipologie. Ciclu de viață familial.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Teorii ale familiei.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Profilul psihologic al membrilor familiei.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Familia tradițională. Familia modernă. Familia contemporană.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Căsătoria și rudenția.	3	Conversația euristică	

		exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Solidaritatea familială.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Familia- cadru de satisfacere a nevoilor copilului. Abilități parentale. Responsabilități parentale. Stiluri parentale. Climatul familial	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Familia- cadru de satisfacere a nevoilor copilului. Stiluri parentale. Climatul familial	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Dificultăți și crize familiale. Divorțul, monoparentalitatea.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, studiu de caz	
• Violența domestică	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Intervenția în situație de criză.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, studiu de caz	
• Orientări actuale în terapia familială	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Politici sociale în domeniul populației și familiei.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	
• Măsuri și intervenții în domeniul populației și familiei.	3	Conversația euristică, exemplificare, problematizare, lucru în echipă	

Bibliografie

- Iluț, Petru, *Dragoste, familie și fericire. Spre o sociologie a seninătății*, Editura Polirom, Iași, 2015
- Irimescu, Gabriela, *Asistența socială a familiei și copilului*, Editura Universității "Al. I. Cuza", Iași, 2004
- Mihăilescu Ion, *Rolul familiei în dezvoltarea copilului*, Editura cartea Universitară, București, 2004
- Mitrofan, Iolanda, Mitrofan, Nicolae, *Familia de la A... la Z, Mic dicționar al vieții de familie*, Editura Științifică, București, 1991
- Muntean, Ana; Munteanu, Anca, *Violență, traumă, reziliență*, Editura Polirom, 2011
- Muntean, Ana, Sagebiel, Juliane, *Practici în asistența socială. România și Germania*, Editura Polirom, Iași, 2007
- Neamțu, G. (coord.), *Enciclopedia Asistenței sociale*, Editura Polirom, Iași, 2016;
- Neamtu, G. (coord.), *Tratat de asistența socială*, Editura Polirom, Iasi, 2011;
- Neamțu, N. (coord.), *Practica asistenței sociale centrată pe individ și familie: studii de caz*, Editura Napoca Star, Cluj Napoca, 2008;
- Popescu, Raluca, *Introducere în sociologia familiei*, Editura Polirom, Iași, 2009
- Spânu, Mariana, *Introducere în asistența socială a familiei și protecția copilului*, Editura tehnică, Chișinău, 1998
- Voinea, Maria, *Familia contemporană*, Editura Focus, București, 2005
- Zapodeanu, Monica, *Terapii familiale și asistența socială a familiei*, Editura Lumen, Iași, 2008
- Manualul pentru implementarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Bibliografie minimală

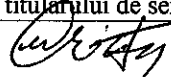
- Irimescu, Gabriela, *Asistența socială a familiei și copilului*, Editura Universității "Al. I. Cuza", Iași, 2004

- Neamțu, N. (coord.), *Practica asistenței sociale centrată pe individ și familie: studii de caz*, Editura Napoca Star, Cluj Napoca, 2008;
  - Popescu, Raluca, *Introducere în sociologia familiei*, Editura Polirom, Iași, 2009
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

9. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- Înțelegerea, însușirea și redarea conceptelor, definițiilor, teoriilor, tipologiilor prezentate în temele cursului; - abilități, cunoștințe certe și profund argumentate; - exemple analizate, comentate; - mod personal de abordare și interpretare; - parcurgerea bibliografiei recomandate.	Examen scris	50%
Seminar	-Evaluarea implicării active în cadrul seminariilor, prezentarea de teme, referate sau proiecte, participarea la lucrul în echipă.	Evaluare activitate seminar	50%
Seminar			
Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
- însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; - cunoașterea problemelor de bază din domeniu.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
20.09.2018		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
24.09.2018	Lector dr. Vasile Demciuc

Data aprobării în Consiliul Facultății	Semnătura decanului
24.09.2018	Prof. dr. Vasile Efros